

بسمه تعالی

آیین نامه مالکیت فکری و ثبت اختراع دانشگاه علوم پزشکی ایران

مقدمه

یکی از کارکردهای مهم مؤسسات علمی و پژوهشی، تولید علم و فناوری است که به عنوان دارایی فکری علاوه بر ارزش معنوی می تواند ارزش مادی نیز داشته و ایجاد درآمد نماید. مالکیت فکری بعنوان یکی از زیر ساختهای اساسی توسعه فناوری در قرن حاضر بوده و حمایت از حقوق مالکیت فکری در خلق نوآوری های جدید و حمایت و تشویق مبدعین نقش عمده ای را برعهده دارد. عدم آشنایی با قوانین مالکیت فکری در بازارهای داخلی و بین المللی خسارات زیادی را از جمله افشا شدن فناوری در بازار هدف، استفاده رقبا بدون پرداخت هیچ گونه هزینه ای در قبال دانش و خلاقیت های فکری مبدعین حقیقی، دستیابی به نتایج حاصل از زحمات چندین ساله افراد دیگر را در پی خواهد داشت. بنابراین تبیین خط مشی و ضوابط مالکیت فکری در مؤسسات علمی و پژوهشی، از جمله الزامات موفقیت در تجاری سازی نتایج تحقیقات است.

در همین راستا دفتر توسعه، نوآوری و مالکیت فکری (ثبت اختراعات) دانشگاه علوم پزشکی ایران به طور رسمی کار خود را زیر نظر معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه از سال ۱۳۹۱ با هدف حفظ و صیانت از حقوق مالکیت فکری اساتید، دانشجویان و نوآوران دانشگاه و امور مرتبط با حوزه مالکیت فکری، نوآوری و بویژه ثبت اختراع در حوزه علوم پزشکی آغاز نموده است. آئین نامه ذیل در راستای حمایت از حقوق مالکیت فکری و نحوه حمایت از دارایی های فکری اعضای محترم هیئت علمی و دانشجویمان دانشگاه علوم پزشکی ایران تهیه شده است.

ماده ۱- تعاریف

۱-۱- **دانشگاه:** منظور دانشگاه علوم پزشکی ایران است.

۱-۲- **تجاری سازی:** فرایند خلق محصول و خدمت، بر مبنای یک دانش فنی نوین و عرضه پایدار آن در بازار است که بتواند برای خود، مشتری جذب نموده و به جریان نیاز های مشتری متصل شود.

۱-۳- **ثبت حقوقی مالکیت فکری:** فرایندی است که توسط مرکز مالکیت معنوی، زیرمجموعه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور انجام می شود و نوآوری شخص را به نام وی ثبت می کند.

۱-۴- **داوری علمی:** فرایندی است که توسط مراکز بین المللی، سازمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاههای مرتبط انجام می شود و هدف از آن تأیید رعایت شرایط قانونی نوآوری برای ثبت مالکیت فکری می باشد.

۱-۵- **دارایی فکری:** به دارایی های حاصل از خلاقیت های فکری انسان که عمدتاً در دو زمینه کلی صنعتی (نظیر اختراعات، طرح های صنعتی، علائم و نام های تجاری) و ادبی و هنری (نظیر آثار مکتوب، نرم افزارهای رایانه ای، موسیقی، شعر، فیلم و مجسمه سازی) می باشد اطلاق می شود.^۱
دارایی فکری به دست آمده از طریق ذیل می باشد:

۱-۱-۵- دارایی فکری ناشی از سرمایه گذاری و یا اختصاص بودجه از سوی دانشگاه

۱-۲-۵- دارایی فکری ناشی از اعطای تسهیلات از سوی دانشگاه با بازپرداخت

۱-۳-۵- دارایی فکری ناشی از پایان نامه و رساله های دانشجویی

۱-۴-۵- دارایی فکری ناشی از حمایت و اختصاص اعتبار خارج از دانشگاه از جمله سازمانها و دستگاههای دولتی و حمایتی و شرکت ها و موسسات خصوصی نظیر مراکز رشد و ...

۱-۵-۵- دارایی فکری ناشی از تولید اثر ادبی، هنری و نرم افزارها و سایر مواردی که در بندهای فوق وجود ندارد.

۱-۶- **اختراع:** طبق ماده ۱ قانون ثبت اختراعات، اختراع نتیجه فکر فرد یا افراد است که برای اولین بار فرآیند یا فرآورده ای خاص را ارائه می کند و مشکلی را در یک حرفه، فن، فناوری، صنعت و مانند آن حل می نماید. اختراعی قابل ثبت است که جدید بوده، دارای گام ابتکاری و کاربرد صنعتی باشد.

۱-۷- **مبدع (مخترع):** مبدع در این آیین نامه به شخصی اطلاق می گردد که به طور مستقل و اصیل سهمی در ایجاد ابداع و یا حداقل یکی از ادعاهای ابداع داشته باشد.

۱-۸- **مالک اختراع:** شخص یا اشخاصی که اسامی آنها در اظهارنامه اختراع جهت ثبت به اداره ثبت اختراعات ارائه می شود مالک اختراع نامیده می شود که می تواند شخص حقیقی یا حقوقی باشد. در اظهارنامه اختراع مخترع و مالک می تواند یک نفر باشد.

۹-۱- نوآوری (Innovation): عبارت است از بکارگیری موفق ایده‌های نو که به صورت محصول و یا خدمات جدید یا بهبودیافته، عملاً مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد.

۱۰-۱- گواهینامه اختراع (patent): عبارت از سندی است که متضمن گواهی حقی انحصاری که در قبال افشای جزئیات فنی یک اختراع برای عموم، برای یک دوره زمانی محدود (معمولاً ۲۰ ساله) به مالک یا مالکین اختراع اعطاء می‌گردد (البته در کشور یا کشورهای معتبر است که این اختراع در آنها به ثبت رسیده باشد) دارنده گواهینامه اختراع، حق انحصاری جهت تولید، توزیع، استفاده و یا واگذاری نتیجه اختراع خود را دارد. پس از انقضای مدت زمان اعتبار گواهینامه اختراع، عموم می‌توانند از نتایج آن به صورت رایگان استفاده نمایند.

۱۱-۱- کارگروه تخصصی ارزیابی اختراعات: کارگروه تخصصی ارزیابی و داوری اختراعات دانشگاه در حال حاضر با حضور جمعی از اعضای هیات علمی در حوزه های مختلف پزشکی به امر ارزیابی و داوری اظهارنامه های اختراع داخلی و بین المللی می پردازد. هیات داوران اختراعات به منظور اظهار نظر کارشناسی خود در تأیید یا رد ادعاهای مخترعین برای ثبت اختراع، موارد کلیدی نظیر ادعاهای مطرح شده ی مخترعین در اظهارنامه، روش و همچنین محصول بدست آمده را از جنبه های مختلف مورد بررسی قرار می دهد. این جنبه ها شامل تازگی و نو بودن موارد مطرح شده در سطح دنیا، داشتن کاربرد صنعتی و همچنین داشتن گام ابتکاری و افشای کامل جزئیات اختراع که از شرایط لازم برای ثبت یک اختراع است، می باشد.

۱۲-۱- دفتر مالکیت فکری: دفتر مالکیت فکری، مسئول تصمیم گیری و پیگیری امور مربوط به پرونده‌ها و موارد ارجاع شده و راهنمایی مخترعین در مرحله اولیه ثبت اختراع می باشند. این گروه شامل افراد متخصص در زمینه امکان سنجی، جستجو و تشکیل پرونده جهت ثبت اختراع، متخصص حقوق مالکیت فکری و افراد متخصص فنی می باشد که به پیشنهاد سرپرست دفتر مالکیت فکری و تایید معاونت تحقیقات و فناوری تعیین می گردد. این دفتر هیچ مسئولیتی در زمینه نظرات ارائه شده داوران محترم ندارد و صرفاً امر مشاوره و ارجاع به داوری را بصورت بی طرف برعهده دارد.

۱۳-۱- کمیته مالکیت فکری: کمیته ای زیر نظر معاون تحقیقات و فناوری و یا یک نماینده از معاونت تحقیقات و فناوری و متشکل از ۲ نفر از اعضای هیات علمی ترجیحاً از اعضای دفتر مالکیت فکری، مدیر دفتر حقوقی دانشگاه، سرپرست دفتر مالکیت فکری به عنوان دبیر کمیته و مدیر توسعه فناوری سلامت می باشد.

۱۴-۱- فرم عدم افشاء ابداع (محرمانگی): افرادی که مستخدم دانشگاه علوم پزشکی ایران نیستند ولی از امکانات دانشگاه استفاده می‌کنند و کسانی که پاداش، امتیاز و یا از بودجه دانشگاه استفاده می‌کنند باید فرم عدم افشاء اختراع دانشگاه را برای ابداع خود پر نمایند. براساس این سند فرد متعهد می‌شود از افشای هرگونه اطلاعات تا قبل از مشخص شدن سهم مالکین و اسامی مخترعین و صدور سند اختراع خودداری نماید. این افشاء مواردی را که بدون استفاده از تجهیزات دانشگاه علوم پزشکی ایران و تنها بر اساس مشاوره خلق می‌گردد را در برنمی‌گیرد. کلیه اشخاص فوق الذکر بر اساس این آیین‌نامه متعهد می‌گردند که فوراً دانشگاه علوم پزشکی ایران را از ابداع خود مطلع سازند و در عوض این افشاء از سهمی از رویالتی (حق اختراع) ناشی از تجاری سازی ابداع بهره‌مند گردند. بدیهی است در کلیه موارد باید حقوق فکری مبدعین حفظ شود. (در اسناد اختراع، نام مبدعین ذکر خواهد شد).

۱۵-۱- واگذاری امتیاز بهره‌برداری از دارایی فکری (Licensing): قراردادی بین مالک دارایی فکری و متقاضی بهره‌برداری از آن دارایی است که به موجب آن قرارداد، متقاضی در قبال پرداخت مبلغی (به صورت درصدی از درآمد خالص حاصل از فروش محصول (Royalty) و یا مبلغی ثابت)، مجوز بهره‌برداری از دارایی فکری را بدست می‌آورد.

۱-۱۶- **حق الامتیاز (Royalty):** عبارت است از درآمد حاصله از طریق تجاری‌سازی دارایی‌های فکری که بر اساس سهم مالکیت هریک از مالکین بر اساس قرارداد تسهیم می‌شود.

۱-۱۷- **حق امتیاز انحصاری:** کلیه فعالیت‌های پژوهشی را که منجر به تولید محصول، پیشبرد یک روش و یا توسعه فرایندی تولیدی می‌گردد، شامل می‌شود. در صورت پیشبرد یک روش و یا توسعه فرایند تولیدی که منجر به کسب حقوق مادی از قبیل پروانه، مجوز تولید و یا انعقاد قرارداد کسب درآمد شود (حتی اگر منجر به ثبت ابداع یا اختراع نزد مراجع قانونی نشود) نیز حقوق مادی آن مشمول این دستورالعمل خواهد بود.

۱-۱۸- **حامی (Sponsor):** افرادی حقیقی یا حقوقی (اعم از دولتی یا غیر دولتی) هستند که در کنار مؤسسه و پدیدآورنده در ایجاد دارایی فکری (معمولاً از طریق حمایت مالی) سهیم می‌باشند.

ماده ۲-اهداف

- ۱-۲- فراهم‌سازی زمینه‌های توسعه علم و فناوری از طریق ایجاد محیطی مناسب برای شکوفایی خلاقیت‌ها و اشاعه و بکارگیری دستاوردهای جدید پژوهش و فناوری در کشور
- ۲-۲- نهادینه‌سازی حقوق مالکیت فکری و تقویت انگیزه مادی و معنوی در افراد و مؤسسات جهت فعالیت هرچه بیشتر در عرصه پژوهش و توسعه فناوری و بالطبع افزایش امکان تجاری‌سازی دستاوردها در راستای منافع عمومی.
- ۳-۲- ارائه چارچوبی شفاف و تبیین حقوق و تعهدات دانشگاه، پدیدآورنده و حامیان در ارتباط با دارایی‌های فکری ایجاد شده و در نتیجه، کاهش اختلافات در زمینه حقوق مالکیت فکری در این دانشگاه.
- ۴-۲- آگاه‌ساختن افرادی که از اعتبارات، تسهیلات و یا امکانات دانشگاه استفاده می‌نمایند نسبت به حقوق مالکیت فکری و به‌ویژه نحوه پوشش‌دادن هزینه‌ها و تقسیم منافع مادی و معنوی حاصله.
- ۵-۲- ایجاد انگیزه برای مجریان پژوهشی در راستای خلق و توسعه فناوری‌های ارزش آفرین، تسهیل توسعه دارایی‌های فکری با ارزش برای دانشگاه و مجری پژوهشی، تشویق و ارتقای خلاقیت و نوآوری در دانشگاه به منظور کسب مزیت اقتصادی.
- ۶-۲- توسعه مهارت محققین برای درک، تفسیر و تحلیل اطلاعات فنی- حقوقی و تجاری پتنت‌ها و دیگر اسناد مالکیت فکری
- ۷-۲- استفاده از اطلاعات حاصل از تحلیل اسناد مالکیت فکری برای هدایت و راهبری طرح‌های استراتژیک تحقیقاتی
- ۸-۲- توسعه پژوهش‌های کاربردی در راستای گسترش ارتباط محققین دانشگاه با صنایع و دستگاه‌های اجرایی
- ۹-۲- ایجاد درآمد پایدار دانش بنیان برای دانشگاه و کمک به تجاری‌سازی دستاوردهای محصولات دانش بنیان
- ۱۰-۲- تعیین اصولی برای تقسیم هزینه‌ها و سهم محقق و دانشگاه طی زمانی که ابداع یا اختراع منجر به حصول حق امتیاز می‌گردد.
- ۱۱-۲- تقویت اتحاد و یکپارچگی و آزادی عمل در اقتصادی کردن مالکیت فکری برای حمایت از دانشگاه و جامعه دانشگاهی.
- ۱۲-۲- تعیین یک چهارچوب مشخص در توسعه روابط اقتصادی دو جانبه و حمایت و ایجاد انگیزه در جهت ابداعات و افزایش سوددهی فعالیتهای علمی.
- ۱۳-۲- تشویق و اطلاع‌رسانی به محققین برای استفاده از سیستم ثبت اختراع و جلوگیری از هرگونه تبعیض در بهره‌برداری از این سیستم ثبت اختراع و قانونمندسازی فرایند ثبت.

ماده ۳- اصول کلی

۱-۳- این آئین نامه و ضوابط بر تمام افراد شاغل در دانشگاه (اعم از اعضای هیأت علمی، کارشناسان، تکنسین‌ها و دانشجویان) و بطور کلی هر فردی که از تسهیلات، اعتبارات و امکانات دانشگاه (در راستای انجام یک فعالیت تحقیقاتی در طی زمان معینی که با دانشگاه همکاری دارد) استفاده می نماید، حاکم می‌باشد و لازم است همگی در بدو استخدام و یا در چارچوب قراردادهای پروژه‌های تحقیقاتی، تعهدنامه‌ای مبنی بر قبول و رعایت مفاد این خط‌مشی و ضوابط امضاء نمایند.

۲-۳- دانشگاه در نتایج مادی حاصل از هرگونه دارایی فکری که بر اثر فعالیت فردی یا گروهی با استفاده از امکانات، تجهیزات و یا اعتبارات دانشگاه انجام شود، دارای حق خواهد بود. مگر اینکه در قرارداد با دانشگاه شرایط دیگری ذکر شده باشد.

۳-۳- چنانچه پدیدآورنده ادعا نماید که دارایی فکری، بدون استفاده مؤثر از منابع و امکانات دانشگاه حاصل شده است، در صورت بررسی مدارک و پذیرش ادعای مذکور در کمیته مالکیت فکری، دانشگاه بصورت مکتوب اعلام می‌نماید که ادعایی را مبنی بر مالکیت آن دارایی فکری ندارد.

۴-۳- میزان سهم دانشگاه، پدیدآورندگان و حامی و نیز امکان استفاده و بهره برداری آنها از دارایی فکری حاصله، در قرارداد همکاری منعقد تعیین می گردد. در کارهای گروهی، درصد سهم کلیه افرادی که در ایجاد دارایی فکری مشارکت داشته اند باید قبل از ارائه درخواست تقاضای ثبت، به صورت مکتوب مشخص گردد.

۵-۳- افرادی که فعالیت آنها با استفاده از امکانات، تجهیزات و یا با کمک بودجه دانشگاه، منجر به ایجاد نوعی از دارایی فکری گردد موظفند در اسرع وقت و قبل از هر گونه افشاء اطلاعات مربوط برای سایرین و یا اقدام به ثبت و نشر آنها، مسئول مربوطه در معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه را در جریان قرار داده و اطلاعات مربوط را برای آن واحد افشاء نموده و هماهنگی های لازم را با آن بعمل آورند. رعایت این امر در قراردادهای همکاری بین افراد و دانشگاه مورد تاکید قرار می گیرد.

۶-۳- چنانچه تخلف کارکنان و اعضای هیات علمی منصوب، حسب تشخیص کمیته مالکیت فکری موجب خسارات مادی یا معنوی به دانشگاه شود دانشگاه می تواند موضوع را از طریق قانونی پیگیری نماید.

۷-۳- در زمانی که حسب تشخیص معاونت تحقیقات و فناوری حضور مدعی جهت تبیین و توضیح داده های مربوط به مالکیت فکری ضروری است، باید در محل و زمان تعیین شده حاضر شود.

ماده ۴- ساختار و سیاست اجرایی:

۴-۱- سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در مورد حقوق مالکیت‌فکری در دانشگاه توسط کمیته‌ای بنام "کمیته مالکیت فکری" انجام می‌شود.

وظایف اصلی کمیته مالکیت فکری به شرح زیر می‌باشد:

- ۴-۲- سیاستگذاری و برنامه‌ریزی در زمینه واگذاری یا دریافت امتیاز دارایی‌های فکری
- ۴-۳- تصمیم‌گیری در مورد حفاظت از دارایی‌های فکری دانشگاه (در قالب ثبت قانونی و یا اسرار تجاری) و یا انتشار رایگان دستاوردها برای عموم
- ۴-۴- ارزشگذاری دارایی‌های فکری
- ۴-۵- تعیین درصد سهم هریک از ذی‌نفعان (پدیدآورنده گان، دانشگاه و حامی) از حقوق مادی حاصل از دارایی‌های فکری
- ۴-۶- رسیدگی به اختلافات احتمالی در زمینه مسائل مربوط به حقوق مالکیت‌فکری و داوری
- ۴-۷- بررسی دستاوردهای تحقیقاتی دانشگاه از لحاظ قابلیت ثبت در قالب یکی از مصادیق دارایی فکری

وظایف دفتر توسعه، نوآوری و مالکیت فکری (دفتر اختراعات):

- ۴-۸- پیگیری تصمیمات کمیته مالکیت‌فکری دانشگاه و ارائه پیشنهادات اجرایی به آن
- ۴-۹- نظارت و کنترل بر انتشار دستاوردهای حاصله
- ۴-۱۰- ارائه مشاوره در زمینه امور مربوط به دارایی‌های فکری به افراد و واحدهای مختلف دانشگاه
- ۴-۱۱- انجام اقدامات مناسب جهت حفاظت از دارایی‌های فکری دانشگاه
- ۴-۱۲- بررسی دستاوردهای تحقیقاتی دانشگاه از لحاظ قابلیت ثبت در قالب یکی از مصادیق دارایی فکری
- ۴-۱۳- ارزیابی قابلیت تجاری‌سازی دارایی‌های فکری و ارزشگذاری آنها
- ۴-۱۴- انجام امور مربوط به پرداخت هزینه‌های لازم جهت ثبت و نگهداری دارایی‌های فکری و یا دریافت و تقسیم درآمدهای ناشی از دارایی‌های فکری دانشگاه
- ۴-۱۵- ارائه خدمات جستجوی اطلاعات اختراعات ثبت شده و نیز همکاری با متخصصان و یا وکلای مربوطه جهت ثبت دارایی‌های فکری
- ۴-۱۶- ارائه پیشنهادات لازم به کمیته مالکیت‌فکری در خصوص ثبت دارایی‌های فکری در سایر کشورها و پیگیری امور اجرایی مربوطه
- ۴-۱۷- پیگیری حقوقی موارد مربوط به حقوق مالکیت فکری دانشگاه در مراجع ملی و بین‌المللی از طریق وکلای متخصص داخلی و یا بین‌المللی
- ۴-۱۸- پیشنهاد راهکارهایی جهت تشویق و حمایت از پدیدآورندگان دارایی‌های فکری به کمیته مالکیت‌فکری

۴-۱۹- اطلاع‌رسانی، آموزش و فرهنگ‌سازی در ارتباط با حقوق مالکیت‌فکری در دانشگاه

ارتباط و همکاری با نهادها و سازمان‌های داخلی و خارجی در راستای انجام وظایف محوله

۴-۲۰- ارزیابی اختراعات منتج از پایان نامه و تخصیص ۰,۲۵ نمره جهت هر یک از معیارها شامل ۱- نحوه نگارش اظهار نامه، ۲- مطابقت محل ثبت اختراع با بازار هدف، ۳- دارا بودن نمونه اولیه محصول، ۴- درج آدرس دانشگاه در سند اختراع.

ماده ۵- ضوابط اجرایی

۵-۱- دستاوردهای پژوهشی و فناوری که زمینه بهره‌برداری تجاری، کسب مجوز و پروانه تولید و یا ثبت حقوقی آنها وجود دارد، قبل از مرحله ثبت اختراع بصورت کتبی به دفتر توسعه، نوآوری و مالکیت فکری (دفتر اختراعات) در دانشگاه به منظور تعیین سهم دانشگاه در مالکیت اختراع گزارش می‌شود.

۵-۲- هر گونه تنظیم قرارداد و موافقت نامه در جهت کسب مجوز و یا بهره‌برداری تجاری از دارایی فکری، با نظارت و تایید معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه صورت می‌پذیرد و اطلاعات مربوط به آن در دانشگاه ثبت و نگهداری می‌گردد.

۵-۳- افشاء اطلاعات مربوط به اختراعات و نوآوری‌ها برای دانشگاه، باید بصورت شرحی مکتوب، دقیق، کامل و جامع باشد بطوری‌که بر اساس اطلاعات ارائه‌شده، دستیابی به نتایج حاصله قابل تکرار باشد. این افشاء باید حاوی مواردی نظیر عنوان، نام پدیدآورنده، توضیح، نام و مشخصات حامی خارج از دانشگاه، تاریخ پایان مرحله پژوهش و طراحی و تاریخ بکارگیری نیز باشد.

۵-۴- افشاء اطلاعات و انتشار دستاوردهای فعالیت‌های پژوهشی که قابلیت ثبت به‌عنوان اختراع را دارند باید بعد از اقدام جهت ثبت اختراع در مراجع قانونی توسط دانشگاه یا اعلام کتبی دانشگاه مبنی بر عدم تمایل به ثبت اختراع صورت گیرد.

۵-۵- هرگونه اطلاع‌رسانی و انتشار دستاوردها (اعم از مکتوب، شفاهی و یا الکترونیکی) توسط پدیدآورنده، باید با هماهنگی و همراه با ذکر نام دانشگاه صورت گیرد.

۵-۶- چنانچه دانشگاه و یا پدیدآورنده دارایی فکری نتواند و یا تمایلی برای مشارکت در ثبت، کسب مجوزهای لازم و یا بهره‌برداری از دارایی فکری را نداشته باشد می‌تواند حقوق خود را طی موافقت‌نامه‌ای به طرف مقابل واگذار نماید که جزئیات آن در مذاکرات بین دانشگاه و پدیدآورنده تعیین خواهد شد.

تبصره ۱- چنانچه دانشگاه تا یک ماه پس از دریافت گزارش اختراع در واحد مسئول مالکیت فکری، اقدامی در جهت ثبت قانونی آن به‌عمل نیاورد (سقف زمانی و اعلام زمان پاسخ نهایی به متقاضی بررسی ثبت اختراع، پس از تکمیل و ارائه مدارک و مستندات خواسته شده توسط معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه و تایید کامل بودن آنها مشخص می‌شود)، مخترع پس از دریافت نامه از معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه می‌تواند راساً جهت ثبت اختراع به نام خود اقدام نماید. باید توجه داشت که در این تبصره، شروع فرآیندهای بررسی در واحد مسئول مالکیت فکری مد نظر می‌باشد و نه اتمام مراحل ثبت و اعطای گواهی در سقف زمانی تعیین شده.

تبصره ۲- چنانچه دانشگاه به هر دلیلی، حقوق مربوط به اختراع را به مخترع واگذار نماید، دانشگاه همچنان مجاز خواهد بود تا از آن اختراع برای مقاصد تحقیقاتی و آموزشی به‌صورت غیر انحصاری، غیرقابل انتقال، غیرقابل ابطال و بدون نیاز به پرداخت حق امتیاز استفاده نماید.

۵-۷- هرگونه استفاده از نام و آرم دانشگاه منوط به کسب اجازه کتبی از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه خواهد بود.

۵-۸- این آیین نامه با تغییر قوانین ملی و تعهدات بین‌المللی کشور سازگار بوده و در صورت تغییر در آنها، مورد بازنگری قرار خواهد گرفت.

ماده ۶- مالکیت دارایی فکری

ابداعات و اختراعات مشمول یکی از موارد ذیل از لحاظ حقوق مادی و معنوی متعلق به دانشگاه و مخترع خواهد بود و مقررات این آیین نامه بر آن حاکم است:

۶-۱- ابداع در قلمروی وظایف استخدامی مخترع و یا در طی اجرای تعهدات هر قرارداد دیگری با دانشگاه حاصل شده باشد (به عنوان نمونه در قرارداد استخدام، ابداعات به وجود آمده جزء موضوعات قرارداد محسوب شده‌اند).

۶-۲- ابداع در قالب وظایف مبدع نبوده با این وجود ابداع مرتبط به فعالیت‌های تجاری و تحقیقاتی دانشگاه می‌باشد.

۶-۳- مبدع از دانش کارفرما و یا منابع دانشگاه استفاده کرده باشد.

۶-۴- در آثار حاصل از فعالیت فکری (از جمله گواهینامه اختراع)، باید نام دانشگاه به عنوان مالک اسمی دارایی فکری ذکر گردد، مگر اینکه طبق یک توافق نامه مکتوب، این حق بین پدیدآورنده دارایی فکری و دانشگاه به نحو دیگری تعیین شده باشد. در مورد حامی نیز طبق قرارداد عمل خواهد شد.

۶-۵- دارایی‌های فکری که دارای خصوصیات فوق الذکر باشند یک سال پس از استعفاء و یا باز نشستگی و تغییر کارمبدع، همچنان متعلق به کارفرما و مبدع به صورت مشترک می‌باشند.

۶-۶- نسبت سهم دانشگاه و سهم مبدع در ایجاد ابداع در تعیین سهم حق‌الاختراع مبدع موثر خواهد بود.

جدول ۶-۱- درصد مالکیت بر اساس نوع مالکیت فکری که به ازای تخصیص حداکثر دویست میلیون ریال از سوی دانشگاه تدوین شده است.

ردیف	نوع دارایی فکری	درصد مالکیت	
		دانشگاه	پدیدآورنده/گان حامی
۱	بند ۱-۵-۱	۳٪	۹۷٪
۲	بند ۲-۵-۱	۲٪	۹۸٪
۳	بند ۳-۵-۱	۳٪	۹۷٪ (تبصره ۱)
۴	بند ۴-۵-۱	۱٪	۹۹٪ *
۵	بند ۵-۵-۱	کمیته مالکیت فکری با توجه به نقش دانشگاه پدید آورندگان و حامی در مورد سهم آنها تصمیم گیری خواهد کرد.	

* در صورتی که در قرارداد با کارفرمای قرارداد ارتباط با صنعت، قسمتی از مالکیت دارایی فکری ایجاد شده متعلق به کارفرما باشد، سهم پدید آورنده و دانشگاه از سهم باقی مانده به نسبت تعیین شده تعلق می‌گیرد.

تبصره ۳: یک اختراع می‌تواند توسط یک یا چند نفر ایجاد شود که در صورت تیمی بودن آن، سهم هر یک از افراد مجموعه بایستی با توافق مجموعه مخترعین مشخص شود که در این رابطه اگر پایان نامه ماخذ اختراع باشد استاد یا اساتید راهنما سهم را مشخص، و به تأیید اعضاء ذی نفع (دانشجو و مشاورین) رسانده و جهت ادامه کار ثبت نوآوری

ارائه می نماید. در صورتیکه طرح پژوهشی ماخذ اختراع باشد، مجری یا مجریان طرح پژوهشی سهم افراد ذی نفع (همکاران طرح) در اختراع را مشخص و پس از تأیید و توافق مجموعه جهت ثبت آن اقدام می نمایند.

تبصره ۴: درصد مالکیت دانشگاه به ازای هر دویست میلیون ریال مزاد بر اعتبار اولیه به میزان ۲٪ افزایش می یابد.

تبصره ۵: اگر دانشجو یا هیات علمی، پروژه خود را بدون دریافت گزنت انجام دهد به دلیل داشتن وابستگی به دانشگاه، ۱٪ حق مالکیت برای دانشگاه در نظر گرفته می شود.

۶-۷- در صورتی که طرح با سرمایه گذاری دانشگاه تهیه شده و به نتیجه برسد، حق علمی طرح و امتیاز آن متعلق به دانشگاه خواهد بود و مجری طرح در منافع حاصل از آن مشارکت خواهد داشت.

۸-۶- در صورتی که طرح با سرمایه فرد به نتیجه رسیده باشد و برای تکمیل آن نیازی به سرمایه گذاری مجدد باشد، حق علمی طرح به طور مشترک به نام فرد و دانشگاه خواهد بود و منافع حاصل از تولید آن به میزان مشارکت دانشگاه در تکمیل طرح و سرمایه گذاری آن بر اساس قرارداد تعیین خواهد شد.

۹-۶- در صورتی که طرح حاصل یک کار تحقیقاتی مصوب یا نتیجه رساله دکترا یا پایان نامه کارشناسی ارشد و یا پروژه دانشجویی در دانشگاه باشد، دانشگاه نیز در طرح سهیم بوده و فرد نمی تواند نتایج آن را بدون کسب مجوزهای لازم در جای دیگری (اعم از داخل یا خارج از کشور) ارائه کند.

تبصره ۶: متقاضی نمی تواند کاری را که با سرمایه گذاری سازمان دیگری به نتیجه رسیده است، بدون کسب مجوز رسمی آن سازمان، برای ثبت علمی یا به مرحله تولید رساندن آن به دانشگاه ارائه کند. متخلفین علاوه بر تعقیب حقوقی سازمان مذکور از سوی دانشگاه نیز متخلف محسوب شده و می بایست کلیه خسارات مالی و معنوی این اقدام را به دانشگاه بپردازد.

تبصره ۷: بهره‌مندی از کلیه حمایت های مادی و معنوی از نوآوری مشروط به حفظ حقوق دانشگاه می باشد.

۶-۱۰- هرگونه تولید محصول و یا فرایندی که طی فعالیت علمی فردی در دانشگاه یا با استفاده از امکانات فیزیکی و دستگاهی و یا با کمک بودجه دانشگاه به انجام رسد، دانشگاه درنتایج مادی و فکری حاصل از آن دارای حق خواهد بود.

۶-۱۱- چنانچه فعالیت علمی خاصی با حمایت سرمایه‌گذار خارج از دانشگاه منجر به محصول تجاری و یا اختراع شود، سرمایه‌گذار نیز در حقوق مالکیت فکری مربوطه سهیم است.

۶-۱۲- هرگونه قرارداد و موافقت‌نامه در جهت کسب پروانه و بهره‌برداری از اختراع بایستی با نظارت معاونت تحقیقات و فناوری و دفتر مالکیت فکری صورت پذیرد و اطلاعات مربوط به آن برای دانشگاه ارسال گردد.

۶-۱۳- دانشگاه هزینه حق شارژ سالانه ثبت اختراعاتی که در آن ها سهیم است را برحسب میزان سهم تعلق گرفته صرفاً در ۵ سال اول ثبت پرداخت می کند.

تبصره ۸ - پرداخت حق ثبت و حق شارژ پس از ۵ سال منوط به تصمیم کمیته مالکیت فکری بوده و در صورت عدم صلاحدید دانشگاه در سهیم بودن اختراع، سهم به صورت رایگان به مخترع واگذار گردیده و بدیهی است از تاریخ واگذاری هزینه شارژ سالانه برعهده مخترع می باشد. سایر هزینه ها از جمله تشکیل پرونده، ارزیابی اختراع، انتشار آگهی در روزنامه رسمی، پست و غیره برعهده مخترع است.

ماده ۷- حل و فصل اختلافات

۷-۱- دفتر توسعه، نوآوری و مالکیت فکری، سازوکار حل و فصل اختلافاتی که ممکن است بین دانشگاه، پدیدآورنده مالکیت فکری و یا حامی پیش آید را فراهم می‌سازد.

۷-۲- در صورت بروز اختلاف نظر بین محقق و دانشگاه، اختلاف بایستی بصورت ابلاغ کتبی به کمیته تصمیم‌گیری شامل: ۱- نماینده محقق، مورد پذیرش دانشگاه. ۲- نماینده از طرف دانشگاه، مورد پذیرش محقق. ۳- نماینده حقوقی دانشگاه ارجاع داده شود. در صورتیکه کمیته حداکثر طی دو ماه از تاریخ کتبی ابلاغ شده اختلاف به کمیته، توسط دفتر توسعه، نوآوری و مالکیت فکری به تصمیم قطعی نرسد، محقق می‌تواند مراتب را از مراجع قانونی ذیصلاح پیگیری نماید.

۷-۳- در صورتی که محقق بدون اجازه کتبی از دفتر توسعه، نوآوری و مالکیت فکری، اقدام به انتشار یا ارائه مطلب علمی مورد ثبت اختراع نماید، کلیه ضرر و زیان‌های مادی و فکری احتمالی تحمیل شده به دانشگاه را باید جبران نماید.

۷-۴- در صورتیکه فراغت از تحصیل دانشجو و یا ارتقاء محقق منوط به انتشار مقاله‌ای باشد که توسط این کمیته منع شده است، با اعلام نظر کمیته امتیازات مربوطه تعیین و اعلام می‌گردد.

ماده ۸- مدت اجرای دستورالعمل

این دستورالعمل روند کار دانشگاه علوم پزشکی ایران در ارتباط با اختراع حاصل از تحقیقات و سایر فعالیت‌های فکری تحت نظارت دانشگاه را شامل شده و از زمان تصویب و ابلاغ لازم‌الاجرا خواهد بود و کلیه افرادی که در مراحل از کار تحقیقاتی خود از منابع یا تسهیلات دانشگاه استفاده نموده‌اند را شامل می‌شود.

تبصره ۹: مفاد آئین نامه در هر زمان می‌تواند با تصویب هیات رئیسه دانشگاه تغییر یابد.

تبصره ۱۰: چنانچه فردی شامل حال این دستورالعمل باشد و طرف قرارداد با محل دیگری نیز باشد (که مانع واگذاری کلیه حقوق به دانشگاه شود)، وظیفه دارد که قبل از امضاء هر نوع تعهد یا قرارداد، موضوع را به اطلاع معاونت پژوهشی و دفتر توسعه، نوآوری و مالکیت فکری برساند تا با توافق دانشگاه و موسسه ذیربط، حقوق طرفین لحاظ گردد.
این آیین‌نامه دارای ۸ ماده و ۱۰ تبصره می‌باشد.